

Suriye'nin tarihî yazma eserleri Türkiye'de satılıyor

Suriye'deki çatışmalarda cami, müze ve kütüphane gibi birçok tarihi eser yıkıldı. Bunun sonucunda yağmacılar ülkenin kültürel eserlerini talan etti. Emeviye Camii'nde kaybolanlar arasında Hz. Peygamber'in mübarek dişi ve sakal-ı şerifi de var. Ülkeden çalınıp satılmak istenen elyazması eserler ise Türkiye'de ele geçirildi.

Suriye'de Beşşar Esed rejimi ile muhalifler arasında iki yılı aşkın süredir devam eden çatışmalar ülkeyi harabeye çevirdi. Yaşanan olayların ardından binlerce kişi hayatını kaybederken, yüz binlerce kişi de ülkesini terk etmek zorunda kaldı. Bunun yanı sıra ülkede bulunan birçok tarihi cami, müze ve kütüphane, çatışmalar sırasında bombalandı. Bu durumu fırsat bilenler de ülkenin kültürel mirasını

yağmalamaya başladı. Güvenlik birimlerinin yaptığı incelemeye göre; Şam ve Halep'te birçok tarihî cami ve kütüphanedeki el yazması eserler, başka ülkelere kaçırılarak yüksek meblağlar karşılığında satılıyor. Halep'teki tarihi Emeviye Camii, saldırıların hedefi olan ve çatışma sonrasında harabeye dönen yapılardan biri. Hz. Zekeriya Peygamberin mübarek başının bulunduğu camideki çok sayıda el yazması Kuran-ı Kerim ve diğer eserler adeta talan edildi. Öte yandan cami içinde Hz. Muhammed'in (sas) mübarek dişi ve sakal-ı şerifi de kaybolan kutsal emanetler olarak kayıtlara geçti.

Emniyet Genel Müdürlüğü (EGM) Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele (KOM) Daire Başkanlığı ekipleri, kaçakçıların Suriye'deki tarihi el yazması ve nadir kitapları ele geçirip, sınırdan Türkiye'ye taşıdıklarını belirledi. Kaçakçıların eserleri Hatay, Kilis ve Şanlıurfa'dan Türkiye'ye getirdiği ve İstanbul, İzmir ve Ankara gibi büyük şehirlerde sattıkları tespit edildi. Suriye'den çıkarılan eserler arasında Muhyiddin İbn-i Arabi ve onun ekolünden tasavvuf erbabına ait yazma eserlerin yanı sıra fıkıh, tefsir gibi İslami ilimlerle ilgili eserler de var. Ayrıca Emevi, Abbasi, Selçuklu ve Osmanlı dönemine ait nadide eserlerin yer aldığı Şam Milli Müzesi'nin de yağmalanan yerler arasında bulunduğu ifade edildi. Çok sayıda tarihi kalıntı, fresk, ikon, renkli mozaikler ve Aramice el yazması eserlerin sergilendiği müzeden de onlarca eserin çalınarak yurtdışına kaçırıldığı belirtildi.

TARİHİ ESERİ SATIP SİLAH ALIYORLAR

Geçtiğimiz günlerde KOM Dairesi ekipleri, gelen bir ihbarın ardından kaçakçılık yaptığı belirlenen iki kişiyi tespit etti. Satış işleminin ardından iki kişiyi gözaltına aldı. Ele geçirilen tabloyu inceleyen birimler, tablounun sahte olduğunu ortaya çıkardı. Son dönemde özellikle Hatay, Kilis ve Urfa hattından Türkiye'ye çok sayıda tarihi eserin sokulduğunu belirten kaynaklar, tabloların ve tarihi eserlerin ekonomik değerinin çok yüksek olduğunun altını çiziyor. Suriye'deki bazı çevrelerin ülkedeki karışıklıkları fırsat bilip tarihi eserleri ucuz fiyatlara sattıklarını aktaran kaynaklar, elde edilen paralarla da silah alındığına dikkat çekiyor. Uzmanlara göre; 100 ile bin dolar arasında değişen fiyatlarla satılan tarihi eserler, Avrupa'da 50 ile 100 bin dolar arasında alıcı

buluyor. Ayrıca tarihi eserler Türkiye ile Lübnan'da el değiştiriyor. Suriye'deki tarihi eserlerin satımı için en büyük karaborsa olarak da Ürdün'ün başkenti Amman gösteriliyor.

2013-06-02

Muhabir: ÜNAL LİVANELİ
